

§ 166

Dnr KS 2019/00444-3.1.4

Beslut - Motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

Motionens första att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärder.

Motionens andra att-sats avslås.

Motionens tredje att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärder.

Reservation

Elisabeth Unell (M), Amanda Agestav (KD), Anna Hård af Segerstad (M) och Marcus Jacobson (M) reserverar sig mot beslutet och lämnar följande skriftliga reservation:

"Vi har idag inte en långsiktig plan för behovet av skollokaler i Västerås. Det behövs en långsiktig plan och de fem år som tas upp i svaret på motionen är ett alldeles för kort perspektiv med tanke på hur lång tid det tar att få fram nya skollokaler. Ett tydligt exempel är Fridnässkolan som ännu inte har några nya skollokaler trots att frågan varit uppe under många år.

Yttrandet från Fastighetsnämnden visar tydligt på behovet av en långsiktig planering. Det är viktigt att samarbetet mellan olika nämnder blir bättre för att kunna uppnå detta, vilket dessvärre inte är fallet i nuläget."

Emil Thessén (SD) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Moderaterna har inkommit med en motion gällande planering av skolor i Västerås. I motionen framgår bland annat att moderater anser att det föreligger brister i den långsiktiga planeringen av skollokaler kopplat till den förväntade demografisk utvecklingen av staden. För att åtgärda bristerna föreslås i motionen:

1. Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med skolnämnderna, byggnadsnämnden och fastighetsnämnden ta fram en plan för hur, baserat på förväntad demografisk utveckling, det långsiktiga behovet av skolor och skollokaler i olika delar av Västerås ska tillgodoses.
2. Att planen ska ha en tidshorisont på 20 år.
3. Att planen ska uppdateras varje år.

Motionen har remiterats till Fastighetsnämnden, Byggnadsnämnden, Grundskolenämnden, Förskolenämnden samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. Samtliga nämnder har inkommit med yttrandet.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Motionens första att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärder.

Motionens andra att-sats avslås.

Motionens tredje att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärder.

Yrkanden

Amanda Agestav (KD), Emil Thessén (SD) och Elisabeth Unell (M) yrkar bifall till motionen i sin helhet.

Carin Lidman (S) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut: dels bifall till motionen i sin helhet som yrkats av Amanda Agestav (KD) med flera och dels bifall till stadsledningskontorets förslag som yrkats av Carin Lidman (S). Ordföranden föreslår en beslutsgång som innebär att de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner beslutsgången.

Ordföranden låter kommunstyrelsen ta ställning till förslagen och finner att kommunstyrelsen beslutat enligt stadsledningskontorets förslag.

Kopia till

Fastighetsnämnden

Byggnadsnämnden

Grundskolenämnden

Förskolenämnden

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Kommunstyrelsen
Helena Felldin
Epost: helena.felldin@vasteras.se

Kopia till
Fastighetsnämnden
Byggnadsnämnden
Grundskolenämnden
Förskolenämnden
Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Kommunstyrelsen

Tjänsteutlåtande - Motion (M) om planering av skolor i Västerås

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

Motionens första att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärder.

Motionens andra att-sats avslås.

Motionens tredje att-sats föranleder ingen ytterligare åtgärder.

Ärendebeskrivning

Moderaterna har inkommit med en motion gällande planering av skolor i Västerås. I motionen framgår bland annat att moderater anser att det föreligger brister i den långsiktiga planeringen av skollokaler kopplat till den förväntade demografisk utvecklingen av staden. För att åtgärda bristerna föreslås i motionen:

1. Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med skolnämnderna, byggnadsnämnden och fastighetsnämnden ta fram en plan för hur, baserat på förväntad demografisk utveckling, det långsiktiga behovet av skolor och skollokaler i olika delar av Västerås ska tillgodoses.
2. Att planen ska ha en tidshorisont på 20 år.
3. Att planen ska uppdateras varje år.

Motionen har remiterats till Fastighetsnämnden, Byggnadsnämnden, Grundskolenämnden, Förskolenämnden samt utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden. Samtliga nämnder har inkommit med yttranden.

Beslutsmotivering

Stadsledningskontoret ställer sig bakom intentionerna i motionen och anser att den långsiktiga planeringen av skollokaler är viktig. Lokalsamordning av samhällsfastigheter innefattar dock mer än bara skolor. Det omfattar även förskolor, äldreboenden, kultur- och idrottslokaler, gruppboenden m.m. Stadens samlade behov och planering av samhällsservice och samhällsfastigheter måste samordnas och ske utifrån ett helhetsperspektiv med fokus på effektivitet och långsiktig hållbarhet. Ett arbete inom teknik- och fastighetsförvaltningen är påbörjat med att utveckla det strategiska arbetet med att långsiktigt planera för det totala behovet av samhällsfastigheter.

Lokalbehovsplanerna från nämnderna sträcker sig oftast fem år framåt i tiden. Detta på grund av att delområdesprognoserna endast tas fram på fem år, samt att osäkerhetsfaktorerna är för stora för att göra längre prognoser. Teknik- och fastighetsförvaltningen driver dock ett utvecklingsarbete i nära samarbete med stadsledningskontoret och berörda förvaltningar för att kunna koppla ihop bostadsbyggnadsprognoserna och befolkningsprognoserna på ett bättre sätt i syfte att ta fram prognoser på längre sikt.

Stadsledningskontoret har redan ett uppdrag från årsplan 2019-2022 att samordna byggprocessen för att planera byggen av förskolor, skolor m.m.,

Med detta som grund föreslår stadsledningskontoret att motionens första och tredje att-sats lämnas utan åtgärd och att motionens andra att-sats avslås.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Perspektivet ej relevant med anledning av ärendets karaktär och innehåll

Hållbar utveckling

Perspektivet ej relevant med anledning av ärendets karaktär och innehåll

§ 127

Dnr BN 2019/00249-1.7.1

Motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Beslut

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag till yttrande godkänns som nämndens eget och överlämnas till Kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Stadsbyggnadsförvaltningen anser att motionen behandlar ett angeläget ämne och bidrar gärna med kunskap och övrig hantering inom verksamhetsområdet för att situationen ska förbättras. Förvaltningen anser att motionen är ett förtydligande av det uppdrag som redan har givits till kommunstyrelsen, fastighetsnämnden, byggnadsnämnden, skolnämnderna m.fl i Årsplan 2019-2022. Dvs uppdraget om att samordna byggprocessen för att planera byggen av förskolor, skolor m.m Förvaltningen föreslår därför att byggnadsnämnden ställer sig bakom intensionerna i motionen. Vad gäller beslutspunkterna så behöver den demografiska utvecklingen ligga till grund för planeringen. När det gäller tidshorisont och behov av uppdatering så behöver dessa sättas utifrån de reella möjligheter som finns med prognostisering.

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till stadsbyggnadsförvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

§ 138

Dnr FN 2019/00162-1.7.1

Remiss - Motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Paragrafen ajourneras kl. 14:46-15:11.

Beslut

Förslag till yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen med följande tillägg:

Ökningen av antalet paviljonger i skolorna visar på behovet av en bättre långsiktig planering av skollokaler.

Ärendebeskrivning

Moderaterna har inkommit med en motion gällande planering av skolor i Västerås. I motionen framgår bland annat att moderaterna anser att det föreligger brister i den långsiktiga planeringen av skollokaler kopplat till den förväntade demografiska utvecklingen av staden. För att åtgärda bristerna föreslås i motionen:

- Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med skolnämnderna, byggnadsnämnden och fastighetsnämnden ta fram en plan för hur, baserat på förväntad demografisk utveckling, det långsiktiga behovet av skolor och skollokaler i olika delar av Västerås skall tillgodoses.
- Att planen ska ha en tidshorisont på 20 år.
- Att planen ska uppdateras varje år.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har i skrivelse daterad den 15 maj 2019 yttrat sig i ärendet.

Teknik- och fastighetsförvaltningen har till nämnden lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till yttrande godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Eleonore Lundkvist och Elisabeth Unell, båda (M), samt Eric Söderberg (KD) yrkar att sista stycket som börjar med "I och med ovanstående..." utgår och ersätts med: "Ökningen av antalet paviljonger i skolorna visar på behovet av en bättre långsiktig planering av skollokaler."

Per Bodlund (L) yrkar att sista stycket i yttrandet som börjar med "I och med ovanstående" står kvar och att texten "Ökningen av antalet paviljonger i skolorna visar på behovet av en bättre långsiktig planering av skollokaler." ska läggas till i yttrandet.

Elisabeth Unell (M) yrkar bifall till Per Bodlunds (L) tilläggsyrkande.

Proposition

Ordföranden finner inledningsvis att det endast finns ett förslag till beslut avseende förvaltningens förslag och att nämnden därmed beslutar i enlighet med detta.

Ordföranden föreslår vidare en beslutsordning där Eleonore Lundkvists med fleras ändringsyrkande ställs mot Per Bodlunds tilläggsyrkande. Nämnden godkänner beslutsordningen varvid den genomförs. Ordföranden finner att nämnden beslutar enligt Per Bodlunds yrkande.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Teknik- och fastighetsförvaltningen
Oscar Bogren
Epost: oscar.bogren@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Remissyttrande - Motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Fastighetsnämnden har på uppdrag av kommunfullmäktige det samlade ägaransvaret för Västerås stads fastigheter och ansvarar för lokalförsörjningen. Fastighetsnämnden ska stödja kommunens kärnverksamheter genom att tillhandahålla behovsanpassade lokaler och lokaltjänster som uppfyller kraven på rätt miljö, arbetsmiljö och tillgänglighet. Fastighetsnämnden har det operativa ansvaret att tillgodose stadens lokalbehov samt styra stadens samlade lokalutnyttjande. Detta innebär att nämnden beslutar bland annat om hur lokalbehov inom staden ska tillgodoses och i vilken omfattning extern in- och uthyrning av lokaler ska förekomma.

Teknik- och fastighetsförvaltningen ansvarar för planeringen av stadens lokalbehov och genomförande av lokalprojekt. Arbetet sker i stor utsträckning genom samarbete och samordning med beställande nämnder och förvaltningar. Planeringsunderlaget utgörs av de beställande nämndernas och förvaltningarnas lokalbehovsplaner som uppdateras årligen och sammanställs i Västerås Stads Lokalresursplan. Grunden i planeringsunderlaget utgörs av stadens befolkningsprognoser utifrån förväntad demografisk utveckling. Prognoser är aldrig helt tillförlitliga, det finns flera faktorer som kan påverka såsom konjunktur och flyktingströmmar. På fem års sikt bedöms prognosen som så pass säker att statistiken kan analyseras på bostadsområdesnivå. Från år sex och upp till år 20 blir prognosen så pass osäker att den endast kan utläsas för staden som helhet, inte på bostadsområdesnivå. Den långsiktiga prognosen innehåller för många osäkerhetsfaktorer och eftersom att den inte går att bryta ner på områdesnivå kan den heller inte användas till lokalplanering i detalj. Den används som indikation av kommande behov för staden som helhet kopplat till skolornas kapacitet.

Andra faktorer som påverkar behovet av skollokaler är bland annat påverkan av fristående skolor, det fria skolvalet, tidigare fattade politiska beslut såsom återflytten av årskurs sex till mellanstadiet, och nedläggning av t.ex. Gideonsbergsskolan. Både påverkan av fristående alternativ och det fria skolvalet medför utmaningar i prognostiseringen av behovet av lokaler då föräldrar och elever kan välja andra alternativ än den skola som ligger närmast hemmet. Beslutet att flytta tillbaka årskurs sex till mellanstadieskolorna medför ett behov av nybyggnation av förskolor innan detta kan ske, då sexornas tidigare lokaler under en

period har utgjort förskolelokaler. Det ökade demografiska behovet i både förskole- och grundskoleåldrarna i kombination med återflytten av årskurs sex, innebär en stor utmaning då behovet tidsmässigt inte stämmer överens med samhällsbyggnadsprocessen längre processer, till exempel bygglov, projektering, upphandling, byggnation och i vissa fall även detaljplaneläggning. Beroende på projektets storlek och komplexitet kan ett projekt, från idé och behovsanalys, ta allt mellan 2-5 år att genomföra.

Det pågår en översyn av organisationen och arbetsätt kopplat till lokalförsörjning och lokalplanering i syfte att öka planeringshorisonten för samtliga kategorier inom samhällsfastigheter inte bara skollokaler. Parallellt pågår ett arbete med framtagande av interna riktlinjer för lokalförsörjning.

I och med ovanstående anser teknik- och fastighetsförvaltningen att förslagen i Motion om planering av skolor i Västerås, redan pågår i planerat och pågående arbete.

§ 136

Dnr FSN 2019/00183-1.7.1

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Beslut

Förskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2019-04-30, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Moderaterna om planer av skolor i Västerås till bland annat förskolenämnden för yttrande. Motionen är undertecknad av Claes Kugelberg (M). I motionen föreslås följande:

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med skolnämnderna, byggnadsnämnden och fastighetsnämnden ta fram en plan för hur, baserat på förväntad demografisk utveckling, det långsiktiga behovet av skolor och skollokaler i olika delar av Västerås skall tillgodoses.

- Att planen ska ha en tidshorisont på 20 år.
- Att planen ska uppdateras varje år.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 12 juni 2019.

Barn- och utbildningsförvaltningen har i tjänsteutlåtande, daterat den 2019-04-30, lämnat följande förslag till beslut:

Förskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2019-04-30, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Vicki Skure Eriksson (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen
Stefan Zangelin
Epost: stefan.zangelin@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande Motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Det ingår i förskolenämndens grunduppdrag att utifrån demografisk utveckling analysera behovet av skolor och skollokaler i Västerås.

Barn- och utbildningsförvaltningen deltar, tillsammans med teknik- och fastighetsförvaltningen samt stadsbyggnadsförvaltningen, i tidiga skeenden i översiktsplanering, fördjupade översiktsplaner och detaljplanearbete. Samarbetet syftar till att tidigt klargöra behov av och utreda möjligheter till etablering av verksamhetslokaler. Representanter för de olika förvaltningarna träffas kontinuerligt och regelbundet för att gemensamt arbeta med förslag och strategier för framtida lokaler. Barn- och utbildningsförvaltningen utgår från befolkningsprognoser och har även tagit fram nyckeltal för beräkning av behov av antalet barn- och elevplatser i verksamhetslokaler.

Barn- och utbildningsförvaltningen redogör för prognosticerad demografisk utveckling och behov av lokaler i lokalbehovsplan, senast redovisad våren 2018. Lokalbehovsplanen omarbetas under 2019 och uppdateras därefter årligen. I lokalbehovsplanen ingår analys av demografisk utveckling, kapacitet i lokaler och behov av lokaler nu och framåt. Det redovisas områdesvis och som helhet på upp till 10 års sikt.

Teknik- och fastighetsförvaltningen som ansvarar för stadens lokalförsörjning sammanställer stadens samlade lokalbehov i en lokalresursplan som redovisas för fastighetsnämnden. Underlag för lokalresursplanen är de olika nämndernas lokalbehovsplaner.

Befolkningsprognoser fördelade per bostadsområden är relativt tillförlitliga på ungefär fem års sikt. Därefter blir det osäkra siffror på grund av förändringar i bostadsbeståndet som är svåra att bedöma på längre sikt. Det bör tas i beaktande att snabba förändringar kan ske på områdesnivå, där exempelvis politiska beslut kan ligga till grund. En prognos är aldrig helt säker. Prognoser för hela staden eller för en grov uppdelning av staden exempelvis i fyra delar kan ha en horisont på upp till tio år. Prognoser på längre sikt, upp mot 20 år, är inte tillräckligt tillförlitliga för att ligga till grund för planering av lokaler för skolverksamheter. Prognoser av den tidshorisonten blir av väldigt generell karaktär. Lokalplanering områdesvis utifrån detta blir alltför osäker och snarast av visionär karaktär. Alla prognoser innehåller osäkerhetsfaktorer till exempel på grund av konjunktursvängningar, asylströmmar.

Barn- och utbildningsförvaltningen har initierat en intern processkartläggning av planerings- och placeringsprocesser inom förskola och

grundskola, i enlighet med nämndens internkontrollplan.
Processkartläggningen ska klargöra hur processerna ser ut och hur de kan förbättras.

Stadsledningen har i uppdrag att genomföra med översyn av stadens investerings- och exploateringsprocess, med avsikt att förtydliga lokalanskaffningsprocessen. En utsedd arbetsgrupp har börjat arbeta med den frågan.

§ 119

Dnr GSN 2019/00752-1.7.1

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Beslut

Grundskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2019-05-09, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt yttrande

Caroline Högström (M) lämnar ett särskilt yttrande enligt följande:

"Vi Moderater i Grundskolenämnden ser att det fortsättningsvis saknas en helhetsbild och att förvaltningarna upplevs jobba som öar. Den röda tråden, den sammanhållande planen, saknas inom och mellan Byggnadsnämnden, Fastighetsnämnden och de tre skolnämnderna. För ett framgångsrikt arbete, för västeråsarna och elever i fokus, måste de arbeta åt samma håll."

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Moderaterna om planering av skolor i Västerås till bland annat grundskolenämnden för yttrande. Motionen är undertecknad av Claes Kugelberg (M). I motionen föreslås följande:

- Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med skolnämnderna, byggnadsnämnden och fastighetsnämnden ta fram en plan för hur, baserat på förväntad demografisk utveckling, det långsiktiga behovet av skolor och skollokaler i olika delar av Västerås skall tillgodoses.
- Att planen ska ha en tidshorisont på 20 år.
- Att planen ska uppdateras varje år.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 12 juni 2019.

Barn- och utbildningsförvaltningen har i tjänsteutlåtande, daterat den 9 maj 2019, lämnat följande förslag till beslut:

Grundskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2019-05-09, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Anna Lundberg (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen
Stefan Zangelin
Epost: stefan.zangelin@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Det ingår i grundskolenämndens grunduppdrag att utifrån demografisk utveckling analysera behovet av skolor och skollokaler i Västerås.

De senaste två åren har en förändring mot ett växande behov av fler lokaler för skolverksamheter aktualiserats. Barn- och utbildningsförvaltningen har i takt med det i allt högre grad framfört det växande behovet i olika förvaltningsövergripande forum som seminarier, workshops och möten. Barn- och utbildningsförvaltningen finns sedan cirka ett år tillbaka representerad i viktiga forum för stadens samhällsbyggande, så som Beredningsgruppen, dit alla exploateringsförslag i kommunen anmäls för en initial bedömning och Processutvecklingsgrupp samhällsbyggnad (PUG). Stadens olika förvaltningar har under de senaste ett till två åren därmed fått en större förståelse för behovet av mer lokaler för skolverksamheter. Barn- och utbildningsförvaltningen deltar i större utsträckning än tidigare, tillsammans med teknik- och fastighetsförvaltningen samt stadsbyggnadsförvaltningen, i tidiga skeden av samhällsplanering, så som översiktsplanering, fördjupade översiktsplaner och detaljplanearbete. Exempel på den typen av samarbete är de fördjupade översiktsplanerna och detaljplaner för Sättra och Gäddeholm med flera. Samarbetet syftar till att tidigt klargöra behov av lokaler för förskolor och skolor, samt utreda och skapa möjlighet till etablering av lokaler för dessa. Representanter för de olika förvaltningarna träffas kontinuerligt och regelbundet för att gemensamt arbeta med förslag och strategier för framtida lokaler. Barn- och utbildningsförvaltningen utgår från befolkningsprognoser och har även tagit fram nyckeltal för beräkning av antalet barn- och elevplatser i verksamhetslokaler.

Barn- och utbildningsförvaltningen redogör för prognosticerad demografisk utveckling och behov av lokaler i lokalbehovsplan, senast redovisad våren 2018. Lokalbehovsplanen omarbetas till en ny version under 2019 och uppdateras därefter årligen. I lokalbehovsplanen ingår analys av demografisk utveckling, kapacitet i lokaler och behov av lokaler nu och framåt. Det redovisas områdesvis och som helhet på upp till tio års sikt.

Teknik- och fastighetsförvaltningen som ansvarar för stadens lokalförsörjning sammanställer stadens samlade lokalbehov i en lokalresursplan som redovisas för fastighetsnämnden. Underlag för lokalresursplanen är de olika nämndernas lokalbehovsplaner.

Befolkningsprognoser fördelade per bostadsområden är relativt tillförlitliga på ungefär fem års sikt. Därefter blir prognosen i stigande grad osäker på

grund av förändringar i bostadsbeståndet som är svåra att bedöma på längre sikt. Snabba förändringar kan ske på områdesnivå, där exempelvis politiska beslut kan ligga till grund. En prognos är aldrig helt säker. Prognoser för hela staden eller för en grov uppdelning av staden kan ha en horisont på upp till tio år. Prognoser på längre sikt, upp mot 20 år, är inte tillräckligt tillförlitliga för att ligga till grund för planering av lokaler för skolverksamheter. Prognoser av den tidshorisonten blir av väldigt generell karaktär. Lokalplanering områdesvis utifrån långa prognoser skulle snarast bli av visionär karaktär. Alla prognoser innehåller osäkerhetsfaktorer till exempel på grund av konjunktursvängningar eller asylströmmar.

Barn- och utbildningsförvaltningen har initierat en intern processkartläggning av planerings- och placeringsprocesser inom förskola och grundskola, i enlighet med nämndens internkontrollplan. Processkartläggningen ska klargöra hur processerna ser ut och hur de kan förbättras.

Stadsledningen har i uppdrag att genomföra med översyn av stadens investerings- och exploateringsprocess, med avsikt att förtydliga lokalanskaffningsprocessen. En utsedd arbetsgrupp har börjat arbeta med den frågan.

§ 122

Dnr UAN 2019/00405-1.7.1

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2019-04-30, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt yttrande

Mikael Damsgaard (M) anmäler ett särskilt yttrande enligt följande:

"Vi Moderater och Kristdemokrater i utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden ser att det fortsättningsvis saknas en helhetsbild och att förvaltningarna upplevs jobba som öar. Den röda tråden, den sammanhållande planen, saknas inom och mellan byggnadsnämnden, fastighetsnämnden och de tre skolnämnderna. För ett framgångsrikt arbete, för västeråsarna och elever i fokus, måste de arbeta åt samma håll."

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har remitterat en motion från Moderaterna om planering av skolor i Västerås till bland annat utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för yttrande. Motionen är undertecknad av Claes Kugelberg (M). I motionen föreslås följande:

Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med skolnämnderna, byggnadsnämnden och fastighetsnämnden ta fram en plan för hur, baserat på förväntad demografisk utveckling, det långsiktiga behovet av skolor och skollokaler i olika delar av Västerås skall tillgodoses.

1. Att planen ska ha en tidshorisont på 20 år.
2. Att planen ska uppdateras varje år.
3. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 12 juni 2019.

Barn- och utbildningsförvaltningen har i tjänsteutlåtande, daterat den 2019-04-30, lämnat följande förslag till beslut:

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag till yttrande, daterat 2019-04-30, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Carin Lidman (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen
Stefan Zangelin
Epost: stefan.zangelin@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande Motion från (M) om planering av skolor i Västerås

Det ingår i utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens grunduppdrag att utifrån demografisk utveckling analysera behovet av skolor och skollokaler i Västerås.

Barn- och utbildningsförvaltningen deltar, tillsammans med teknik- och fastighetsförvaltningen samt stadsbyggnadsförvaltningen, i tidiga skeenden i översiktsplanering, fördjupade översiktsplaner och detaljplanearbete. Samarbetet syftar till att tidigt klargöra behov av och utreda möjligheter till etablering av verksamhetslokaler. Representanter för de olika förvaltningarna träffas kontinuerligt och regelbundet för att gemensamt arbeta med förslag och strategier för framtida lokaler. Barn- och utbildningsförvaltningen utgår från befolkningsprognoser och har även tagit fram nyckeltal för beräkning av behov av antalet barn- och elevplatser i verksamhetslokaler.

Barn- och utbildningsförvaltningen redogör för prognosticerad demografisk utveckling och behov av lokaler i lokalbehovsplan, senast redovisad våren 2018. Lokalbehovsplanen omarbetas under 2019 och uppdateras därefter årligen. I lokalbehovsplanen ingår analys av demografisk utveckling, kapacitet i lokaler och behov av lokaler nu och framåt. Det redovisas områdesvis och som helhet på upp till 10 års sikt.

Teknik- och fastighetsförvaltningen som ansvarar för stadens lokalförsörjning sammanställer stadens samlade lokalbehov i en lokalresursplan som redovisas för fastighetsnämnden. Underlag för lokalresursplanen är de olika nämndernas lokalbehovsplaner.

Befolkningsprognoser fördelade per bostadsområden är relativt tillförlitliga på ungefär fem års sikt. Därefter blir det osäkra siffror på grund av förändringar i bostadsbeståndet som är svåra att bedöma på längre sikt. Det bör tas i beaktande att snabba förändringar kan ske på områdesnivå, där exempelvis politiska beslut kan ligga till grund. En prognos är aldrig helt säker. Prognoser för hela staden eller för en grov uppdelning av staden exempelvis i fyra delar kan ha en horisont på upp till tio år. Prognoser på längre sikt, upp mot 20 år, är inte tillräckligt tillförlitliga för att ligga till grund för planering av lokaler för skolverksamheter. Prognoser av den tidshorisonten blir av väldigt generell karaktär. Lokalplanering områdesvis utifrån detta blir alltför osäker och snarast av visionär karaktär. Alla prognoser innehåller osäkerhetsfaktorer till exempel på grund av konjunktursvängningar, asylströmmar.

Barn- och utbildningsförvaltningen har initierat en intern processkartläggning av planerings- och placeringsprocesser inom förskola och grundskola, i enlighet med nämndens internkontrollplan. Processkartläggningen ska klargöra hur processerna ser ut och hur de kan förbättras.

Stadsledningen har i uppdrag att genomföra med översyn av stadens investerings- och exploateringsprocess, med avsikt att förtydliga lokalanskaffningsprocessen. En utsedd arbetsgrupp har börjat arbeta med den frågan.

Motion om planering av skolor i Västerås

Det saknas en genomtänkt planering av skollokaler i Västerås. De tvära kast som präglat hanteringen av Fridnässkolan är ett exempel. Först ville S-styret lägga ner Fridnäs men kom sedan komma fram till att den ska vara kvar och byggas ut. Samma sak med Sankta Gertruds skola där S-styret vill avbryta en planerad renovering för att i stället bygga nytt. Och i Wenströmska skolan har under årens lopp gjorts stora investeringar. Relativt nyligen investerades flera hundra miljoner men nu ska skollokalerna rivas. Kapitalförstöring av gigantiska mått.

Bristen på planering har bl.a. medfört att ett stort antal moduler nu i all hast ska ställas upp på olika platser för att möta akuta behov. Bristen på lokaler medför även att elever hänvisas till skolor som ligger långt från hemmet. Det saknas en långsiktig planering för att möta det ökande antalet elever.

Behovet av skolor måste mötas på ett klokt och genomtänkt sätt för att inte slösa med skattebetalarnas pengar. Det kan handla om att bygga ut befintliga skolor eller att bygga nya skolor. Det långsiktiga behovet av skollokaler ska vara styrande.

Planeringen av skollokaler ska baseras på förväntade demografiska förändringar och hur staden kommer att utvecklas. Vilket behov av skolor medför t.ex. tusentals nya bostäder i Kopparlunden och Sätra samt på Ängsgärder, Öster Mälarstrand och Kungsängen och områden som växer som t.ex. Gäddeholm?

Ett annat område som växer är Barkarö där det finns förskolor och två 1-6 skolor som betjänar såväl Barkarö som Tidö Lindö, Eriksbo Park, Enhagen, Ekbacken och flera andra områden. Någon högstadieskola finns dock inte och ingen planeras utan efter 6:an hänvisas till skolor inne i Västerås och då i första hand till Nybyggesskolan. På Nybyggesskolan finns idag knappt utrymme för fler elever.

Skolor ska placeras så att eleverna kan ta sig till och från skolan på ett tryggt sätt. Så få elever som möjligt ska behöva skolskjuts. Forskning visar att lokalisering av skolor är av stor betydelse vid all stadsplanering.

Planeringen av skollokaler måste baseras på förväntade demografiska förändringar och hur staden kommer att utvecklas.

Vi ska inte behöva läsa om frustrerade lärare som på grund av trånga och dåliga skollokaler anser att de inte kan göra ett fullgott arbete som lärare. Västerås ligger på plats 256 bland Sveriges skolkommuner. Linköping,

Helsingborg och Örebro ligger på plats 18, 20 respektive 101. Så kan det inte få fortsätta. Lärare och elever i Västerås måste ha en bra arbetsmiljö. Det är en förutsättning för bra studieresultat.

Kommunfullmäktige föreslås därför besluta:

1. **Att** ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med skolnämnderna, byggnadsnämnden och fastighetsnämnden ta fram en plan för hur, baserat på förväntad demografisk utveckling, det långsiktiga behovet av skolor och skollokaler i olika delar av Västerås skall tillgodoses.
2. **Att** planen ska ha en tidshorisont på 20 år.
3. **Att** planen ska uppdateras varje år.

Claes Kugelberg (M)